

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZASTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Klasa 45 (3)

Izdan 1. Jula 1931.

PATENTNI SPIS BR. 8094

Dalchow Franz, Nauen bei Berlin i Hobbing Reimar, Berlin—Neutempelhof, Nemačka.

Postupak i naprava za upravljanje izdanaka kod mladih drveta.

Prijava od 14. maja 1930.

Važi od 1. septembra 1930.

Traženo pravo prvenstva od 14. maja 1929. (Nemačka).

Pronalazak se odnosi na postupak za upravljanje izdanaka kod mladih drveta, kome je cilj da zameni dosadani postupak upućivanja mladih cgranaka, po kome se mladica (izdanak) morala privezivati uz čep od drvetovog stabla. Ovaj do sada uobičajeni postupak ima čitav niz nezgoda, koje su svakom stručnjaku poznate. Ove nezgode bivaju otklonjene primenom ovog postupka i osim toga bivaju postignuta znatna preimućstva.

Sušlina ovog postupka sastoji se u tome, da stablo drveta biva najpre odsečeno neposredno iznad izdanka, koji je određen za produženje. Posle ovoga pravac, u kome izdanak, koji je namenjen produženju, treba da raste, biva utican pomoću vodilje, koja je postavljena na stablu. Radi izvođenja postupka mogu se upotrebiti razne naprave, na pr. traka, koja se sastoji iz neelastične savilljive materije, koja ima dva bočna produženja u vidu traka. Jedna od ovih traka biva pritvrđena na stablu a druga biva obavijena oko izdankovog okca, ili oko izdanka, koji se već nalazi u raste-nju. Ali je naročito korisno da se vodilja izvede kao elastična stezalica ili kao vodilja naročitog oblika koja je kombinovana sa stezalicom, pomoću koje biva održavana na stablu.

Priloženi nacrt pokazuje u sl. 1a do 1e dosadani postupak pri potrebi čepa. Sl. 2 pokazuje traku koja služi za izvođenje

ovog postupka. Sl. 2a pokazuje ovu traku gledanu po ivici. Sl. 3a do 3f pokazuju primenu i dejstvo ove trake. Sl. 4 pokazuje u perspektivi izgled jedne vodilje, koja je kombinovana sa stezalicom, i koja služi za izvođenje ovog postupka. Sl. 4a je horizontalna projekcija stezalice. Sl. 5a i 5b pokazuju primenu ove dve vodilje u dva razna stadijuma rasteња izdanka.

Do sada uobičajeni postupak (sl. 1a—1e) bio je na taj način izvođen, što je stablo 1 odsecano skoro za dobru širinu šake iznad izdankovog okca 2, koje je izabrano za nastavak tako, da je iznad izdankovog okca 2 ostajao čep 3. Okca 4, koja su se nalazila na čepu bila su odsecana. Okce počinjalo je tada naglo da izbija (sl. 2) i razvijalo se u izdanak 2a (sl. 1b) koji je pomoću trake 5 bio privezivan uz čep 3. Kad je izdanak 2a bio dovoljno razvijen, čep 3 je odsecan po liniji A—A, tako, da je tada drvo dobijalo približno izgled iz sl. 1e. Pri odsecanju čepa 3 dešavalo se često, da je novi izdanak 2a bio povređen i time oštećen u rasteњу.

Po ovom postupku biva stablo 1 odsecano odmah neposredno iznad okca 2, koje je izabrano za razvijanje izdanka (sl. 3e). Po ovome upotrebljuje se na primer ili traka iz mekog metala po sl. 2, 2a ili pak vodilja, koja je kombinovana sa stezalicom, kao u sl. 4, 4a odnosno, 5 5b.

Traka po sl. 2 i 2a biva najbolje spravljena iz tankog olovnog lima. Ista se sastoji iz dela 6, koji služi kao vodilja i iz dvaju produženja 7 i 8 u vidu trake.

Vodilja 6 pojačana je odgovarajući pomoću rebra 9. Pomoću donje trake 8 biva traka pritrđena uz stablo 1 i to tako, da se deo 7 nalazi u visini okca 2. Po tome se deo 7 obavija oko okca odnosno pupoljka 2 (sl. 3b, 3c, 3d). Izdanak 2a, koji se iz okca 2 razvija, biva tada vođen u pravcu stabla prema gore. Počne li drvo a time i izdanak da raste u debljini, to delovi 7 i 8 iz mekog metala popuštaju prirodnoj snazi drveta i otvaraju se sami sobom toliko, da za rasteње drveta ne nastaje nikakva smetnja.

Još bolja i prostija za rukovanje od trake 6, 7, 8 iz sl. 2, 2a jeste stezalica iz sl. 4, 4a. Ova se sastoji iz dva krila 10, 11 i stvarne vodilje 12. Krila 10, 11 koja treba da su lako elastična, malo su izvijena u polje na svojim slobodnim krajevima 10a, 11a, da bi se stezalice mogle lako namaknuti na stablo 1 odnosno da stablo može biti lako ugurano u stezalicu. Vodilja 12 je kod 12a nešto izdubljena i osim toga je gornji njen kraj 12b odgovarajući povijen prema natrag, kako izdanak 2a nebi bio povređen ivicom. Kad je stezalica 10, 11 pritrđena na stablo 1, to se slobodni krajevi stezalice pritisnu jedan uz drugi. Izdanak 2a biva pomoću vodilje 12 vođen prema gore. Ako drvo raste po debljini to krila 10, 11 popuštaju sama lako da stezalica posle izvesnog vremena otpadne. Ali ovo nastupa tek onda, kad je izdanak 2a već dovoljno dugačak.

Ovaj postupak ima prema dosadanjim sledeća preimućstva:

Rad oko upravljanja drveta može biti preduziman na tako zvanom prilajenom okcu ili na sasvim kratkim izdancima. Upravljanje izdanaka može se s toga raspodeliti na duže vreme, dok se kod dosadanjeg postupka moralo u svakom slučaju dole čekati, dok izdanak nije bio dovoljno dugačak, da bi se isti mogao privezati za čep. Rad oko drveta pri upravljanju mladih izdanaka obavlja se po novom postupku veoma brzo tako, da se znatno ušteđuje u vremenu i radničkim nadnicama. Po novom postupku bivaju postig-

nuti potpuno pravi nastavci i time se postižu stvarno idealno izrasla drveća. Pošto se odsecanje stabla vrši već rano u proleće, to je rana prirodno znatno manja no kod starog postupka, pošto je kod ovog rad mogao biti preduzet tek onda, kad su drveća već jako bila u rasteњу. Proces zalečivanja rane od presecanja pada kod novog postupka u najpovoljnije doba prolećnog rasteња. Pošto otpada naknadno otklanjanje čepovog kraja, izostaje svaka mogućnost, da se izdanak povredi zasecanjem nožem. Dalja korist jeste u tome što ovaj postupak može biti primenjivan i od strane neizvežbanih radnika.

Patentni zahtevi:

1. Postupak za upravljanje izdanaka kod mladih drveta, naznačen time, što stablo drveta biva odsecano neposredno iznad izdanaka, koji je određen za nastavak, i pravac izdanaka biva utican pomoću vodilje koja se postavlja na stablo.

2. Naprava za izvođenje postupka po zahtevu 1, naznačena time, što se sastoji iz vodilje (6), koja je snabdevena sa dva produženja (7, 8) u vidu traka i što je izvedena iz savitljive neelastične materije na pr. olova.

3. Naprava po zahtevu 2, naznačena time, što je vodilja (6) snabdevena sa pojačanim rebrom (9).

4. Naprava po zahtevu 1, naznačena time što je vodilja (12) izvedena kao otvorena stezalica.

5. Naprava po zahtevu 4, naznačena time, što je stezalica, koja služi kao vodilja, snabdevena sa bočnim krilima (10, 11),

6. Naprava po zahtevu 1—5, naznačena time, što su krajevi (10a, 11a) krila (10, 11) previjeni u polje.

7. Naprava po zahtevu 4—6, naznačena time, što su leđa vodilje produžena prema gore.

8. Naprava po zahtevu 4—7, naznačena time, što su leđa vodilje, koja su produžena prema gore, snabdevena sa udubljenjem 12a, koje je upravljeno prema spoljnoj strani.

9. Naprava po zahtevu 4—8, naznačena time, što je kraj (12b) vodilje (12) izvijen prema spoljnoj strani.

Fig. 1a.

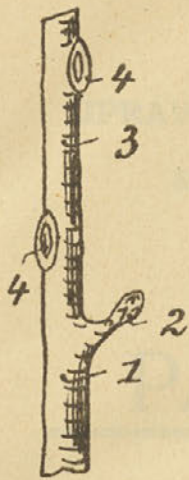

Fig. 1b.

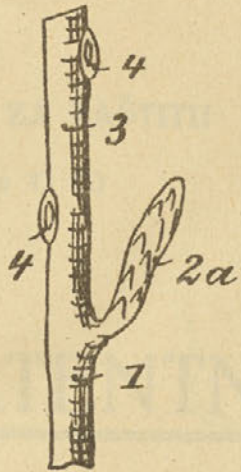

Fig. 1c.

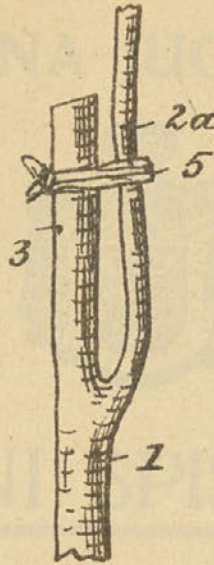

Fig. 1d.

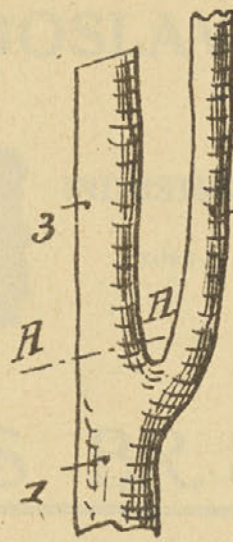

Fig. 1e.

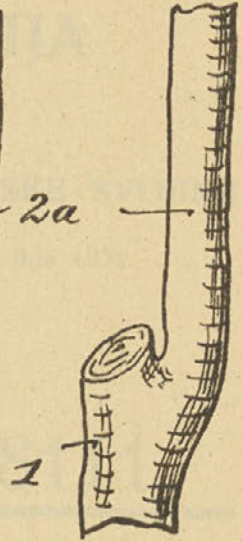

Fig. 2.

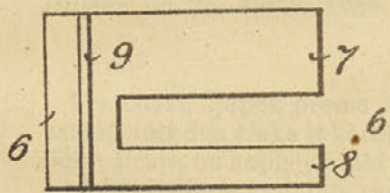

Fig. 2a

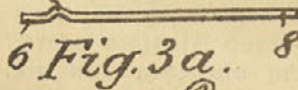

Fig. 3a.

Fig. 3b. Fig. 3c.

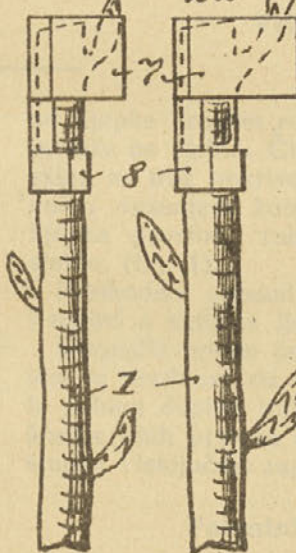
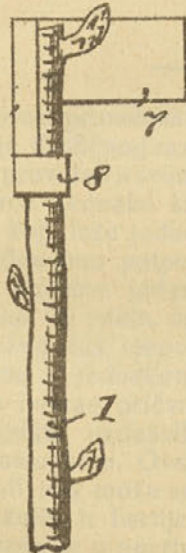

Fig. 3d.

Fig. 3e. Fig. 3f.

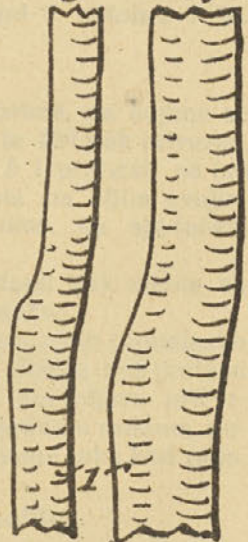

Fig. 4.

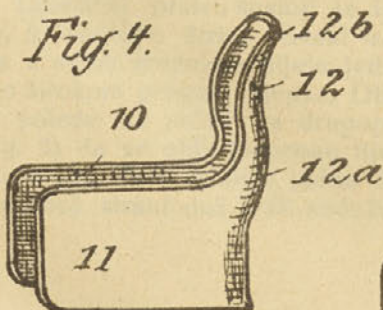

Fig. 4a.

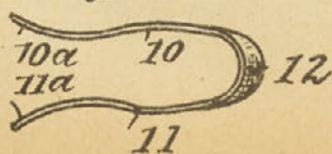

Fig. 5a.

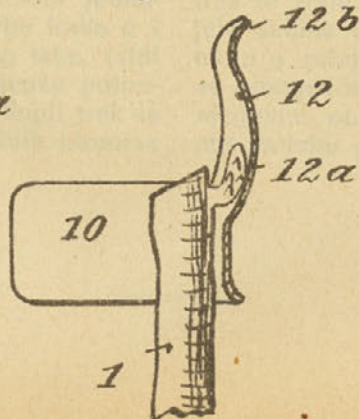

Fig. 5b.

